

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΕ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 33
ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 127(Ι)/2018 ΠΕΡΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ
ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018**

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ – SCREENING

**ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΟΥ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΛΑΦΙΣΕΩΝ (ΑΕΚΚ) ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ΚΟΚΙΑΣ ΛΤΔ» ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ**

Φ/Σχ. 30/54, ΤΕΜΑΧΙΑ 467 και 766

ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΝΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ «ΑΛΥΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ – ΑΓΙΟΣ ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ» (CY2000002)

Αρ. Φακ. 02.15.004.003.001, 02.15.003.002

ΜΑΙΟΣ, 2021

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ – SCREENING

Η Έκθεση Πληροφορικών η οποία κατατέθηκε στα πλαίσια του Νόμου 127(Ι)/2018 αφορούσε στην εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον για την δημιουργία χώρου προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων ΑΕΚΚ της Εταιρείας «ΚΟΚΙΑΣ ΛΤΔ», στην Κοινότητα Αγίας Βαρβάρας, της Επαρχίας Λευκωσίας.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, αξιολογήθηκαν τα στοιχεία που υποβλήθηκαν σε σχέση με την περιοχή ως **Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Άλκυος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος»**. Κατόπιν μελέτης της Έκθεσης Πληροφοριών που κατατέθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος, διαφάνηκε ότι αυτή είχε πολλές ελλείψεις, κυρίως όσον αφορά το Μέρος V «Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση – Ειδικές Πληροφορίες για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000». Για την περαιτέρω αξιολόγηση του έργου ζητήθηκε από τον μελετητή όπως υποβάλει συμπληρωματικά στοιχεία, σε σχέση με πιθανές συσσωρευτικές επιπτώσεις, καταγραφές χλωρίδας, πανίδας της περιοχής και τυχόν επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του έργου στην βιοποικιλότητα της περιοχής, να γίνει κατάθεση σε ηλεκτρονική μορφή (kmz), αρχιτεκτονικών σχεδίων που να υποδεικνύουν την ακριβή τοποθέτηση των αποβλήτων (ΑΕΚΚ) και τον χώρο στον οποίο θα γίνεται ο διαχωρισμός τους και άλλα στοιχεία. Τα πιο πάνω στοιχεία υποβλήθηκαν και εξετάστηκαν, στο πλαίσιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening).

Κατά το πιο πάνω στάδιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης (**screening**), κρίθηκε ότι το προτεινόμενο έργο:

- α) δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, και
- β) δεν θα επηρεάσει σημαντικά τον τόπο.

1. Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην δημιουργία και λειτουργία μονάδας προσωρινής αποθήκευσης και διαχωρισμού Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ). Ο προτεινόμενος χώρος ανάπτυξης του έργου βρίσκεται εντός των ορίων της Κοινότητας Αγίας Βαρβάρας, της επαρχίας Λευκωσίας. Το έργο προτείνεται όπως εγκατασταθεί στα τεμάχια αρ. 467 και 766 του Φ/Σχεδίου 30/54, τα οποία εμπίπτουν πολεοδομικά στην Γεωργική Ζώνη Γα4. Το τεμάχιο αρ. 467, εφάπτεται στην Ειδική

Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) του Ευρωπαϊκού Δικτύου NATURA 2000 «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» με κωδικό CY2000002. Το προτεινόμενο έργο θα εγκατασταθεί σε περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται κατά κύριο λόγο ως επίπεδη χωρίς εναλλασσόμενες κλίσεις του εδάφους.

2. Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου NATURA 2000 ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» και των προτεινόμενων υπό ανάπτυξη τεμαχίων

Η περιοχή «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος» καθορίστηκε ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) λόγω της παρουσίας των πιο κάτω σημαντικών τύπων οικοτόπων οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παραρτήμα Ι της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ:

- 5220* - «Δενδροειή Matorrals με *Zyziphus*»»,
- 6220* - «Ψευδοστέπα με αγροστώδη και μονοετή φυτά από Thero-Brachypodietea,
- 1310 - «Πρωτογενής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών»
- 1410 - «Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)»
- 1420 - «Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Sarcocornetea fruticosi*),
- 1430 - «Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (*Pegano-Salsoletea*)»»,
- 5330 - «Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες»»,
- 5420 - «Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*»»,
- 6420 - «Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από *Molinio – Holoschoenion*»»,
- 92A0 - «Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*»»,
- 8210 - «Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση»»,
- 92D0 - «Νότια παρόχθια δάση – στοές και λόχμες (*Nerio-Tamaricetea* και *Securinegion tinctoriae*)»».

*οικότοπος προτεραιότητας

Στην ΕΖΔ φύεται, επίσης, το ενδημικό είδος *Ophrys Kotschy**. Επίσης, στην περιοχή απαντούν κατάλληλα ενδιαιτήματα για την φιλοξενία των νυχτερίδων των ειδών *Rhinolophus hipposideros* και *Rousettus aegyptiacus* και της νεροχελώνας του είδους *Mauremys rivulata*.

Η διατήρηση ή/και βελτίωση και προστασία των ενδιαιτημάτων των ειδών και των τύπων οικοτόπων, ο περιορισμός των οχλήσεων ή/και ενεργειών ή/και δραστηριοτήτων, καθώς και η ενίσχυση της

περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού και ανάδειξη της περιοχής αποτελούν μέτρα προτεραιότητας της ΕΖΔ σύμφωνα με το περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής (Μέτρα Προτεραιότητας για Ειδικές Ζώνες Διατήρησης) Διάταγμα του 2015 (Κ.Δ.Π. 292/2015).

Εντός των προτεινόμενων τεμαχίων υπάρχουν σιτηρά, ακακίες και χαμηλή θαμνώδης βλάστηση. Κατά την καταγραφή που έγινε από τον εμπειρογνώμονα μελετητή, δεν εντοπίστηκαν φυτά που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο, ούτε άλλα είδη φυτών που ανήκουν στο Παράρτημα ΙΙ της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για την προστασία ειδών και οικοτόπων. Επίσης, δεν εντοπίστηκαν προστατευόμενα είδη πανίδας που ανήκουν στα Παραρτήματα της πιο πάνω Οδηγίας, ούτε και είδη πτηνοπανίδας που να εμπίπτουν στα Παραρτήματα της Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ.

3. Εξέταση Σωρευτικών Επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία του προτεινόμενου ΦΠ στην ΕΖΔ

Κατά την αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων στα είδη και οικοτόπους χαρακτηρισμού της ΕΖΔ, διαπιστώθηκε ότι, στην ευρύτερη περιοχή του προτεινόμενου έργου υπάρχει μια κατοικία, σε απόσταση 500 μέτρων από τα προτεινόμενα τεμάχια, θερμοκήπια, σε απόσταση 700-800 μέτρων και αίθουσα δεξιώσεων, σε απόσταση 1.5 χιλιομέτρων. Συμπέρασμα της αξιολόγησης ήταν ότι, οι πιο πάνω εγκαταστάσεις δεν επηρεάζουν σωρευτικά σε μεγάλο βαθμό την κατάσταση διατήρησης των ειδών και οικοτόπων χαρακτηρισμού της περιοχής.

4. Αποτελέσματα αξιολόγησης – Στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening) και όροι για βελτίωση του σχεδιασμού και λειτουργίας του προτεινόμενου έργου

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επηρεαστούν σημαντικά τα αντικείμενα προστασίας και η ακεραιότητα / χαρακτήρας της περιοχής ως ΕΖΔ. Κατά την εγκατάσταση του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια ενδιαιτημάτων που να επηρεάζει την κατάσταση διατήρησης των ειδών και οικοτόπων χαρακτηρισμού της περιοχής. Αυτό έγκειται κυρίως στο γεγονός ότι, ο χώρος αποθήκευσης των υλικών, συμπεριλαμβανομένου και του χώρου υπολειμμάτων, τοποθετείται στο βορειότερο σύνορο του τεμαχίου αρ. 766, σε απόσταση πέραν των 50 μέτρων από τα όρια της ΕΖΔ, σύμφωνα με το σχέδιο που αποστάλληκε από τους μελετητές και επισυνάπτεται. Επίσης, θα διατηρηθεί λωρίδα τουλάχιστον 20 μέτρων από τα όρια της ΕΖΔ, χωρίς να γίνουν οποιεσδήποτε κατασκευές σε αυτήν.

5. Συμπεράσματα

Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το προτεινόμενο έργο μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018], χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, υπό τον όρο ότι θα ακολουθηθεί ο προτεινόμενος σχεδιασμός και θα ενσωματωθούν τα πιο κάτω μέτρα που βελτιώνουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου και διασφαλίζουν την προστασία των ενδιατημάτων των ειδών και των τύπων οικοτόπων, τον περιορισμό των οχλήσεων και την ακεραιότητα της συνεκτικότητας της ΕΖΔ.

Έλενα Ερωτοκρίτου
Τομέας Προστασίας της Φύσης
και της Βιοποικιλότητας
18 Μαΐου, 2021

Μέτρα βελτίωσης του σχεδιασμού και υλοποίησης του έργου

- Να δημιουργηθεί ζώνη προστασίας τουλάχιστον **20 μέτρων** από τα όρια της ΕΖΔ «Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόενος», ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άμεση επέμβαση εντός των ορίων της περιοχής και ο επηρεασμός των ειδών και οικοτόπων χαρακτηρισμού της περιοχής. Επίσης, ο χώρος αποθήκευσης των υλικών, συμπεριλαμβανομένου και του χώρου υπολειμμάτων, τοποθετείται στο βορειότερο σύνορο του τεμαχίου αρ. 766, σε απόσταση πέραν των 50 μέτρων από τα όρια της ΕΖΔ Σχετικό αρχιτεκτονικό σχέδιο που υποδεικνύει την ακριβή τοποθέτηση των αποβλήτων (ΑΕΚΚ) και τον χώρο στον οποίο θα γίνεται ο διαχωρισμός τους επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση, ως **Παράρτημα Ι**.
- Οι εργασίες υλοποίησης του έργου να γίνουν μεταξύ των μηνών Οκτωβρίου και Φεβρουαρίου, όπου είναι εκτός εποχής φωλιάσματος και αναπαραγωγής της πτηνοπανίδας, για να μειωθούν οι επιπτώσεις στα είδη της ευρύτερης περιοχής.
- Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Να μην γίνει βελτίωση, αναβάθμιση, διαπλάτυνση, ασφαλτόστρωση ή εγγραφή του υφιστάμενου οδικού δικτύου, το οποίο αποτελείται από χωματόδρομους.
- Να γίνει περίφραξη της περιοχής του έργου. Στο νότιο σύνορο που εφάπτεται στην ΕΖΔ, η περίφραξη να γίνει σε απόσταση 20 μέτρων από το όριο της ΕΖΔ. Οι κατασκευαστικές εργασίες και οι διακινήσεις του προσωπικού να περιοριστούν εντός των δύο προτεινόμενων τεμαχίων. Να μην τοποθετηθεί οποιασδήποτε μορφής πλέγμα (δίκτυ).
- Να μην γίνεται απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός του προτεινόμενου έργου και γύρω από αυτό.
- Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2009, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια απόρριψης αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Να καταρτιστεί σχέδιο δράσης αντιμετώπισης τυχόν διαρροών λιπαντικών από τα φορτηγά και τα μηχανήματα.

- Δεν θα γίνεται χρήση εντομοκτόνων ή ζιζανιοκτόνων. Σε περίπτωση που χρειαστεί να γίνει μερική διαχείριση της άγριας βλάστησης στο χώρο, τότε αυτή θα γίνεται με χειρονακτικούς τρόπους, εκτός της κύριας περιόδου φωλεοποίησης.
- Η διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών να είναι όσο το δυνατό πιο σύντομη για αποφυγή παρατεταμένης όχλησης στην πανίδα της περιοχής.
- Να μην χρησιμοποιείται φωτισμός στο βράδυ σε ολόκληρη την εγκατάσταση. Φωτισμός να χρησιμοποιείται αν απαιτείται μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις.
- Μετά από το πέρας των εργασιών να γίνει γενική αποκατάσταση του χώρου και αν είναι δυνατόν, φύτευση διαφόρων ιθαγενών δενδρυλλίων και θάμνων που παρατηρούνται ήδη στην περιοχή.
- Να ληφθούν υπόψη οι απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.
- Τυχόν επιπρόσθετοι ή επί μέρους όροι δυνατό να ενσωματωθούν στο στάδιο της έκδοσης της Πολεοδομικής άδειας.
- Να εγκατασταθούν πυροσβεστήρες στην μονάδα και να τοποθετηθεί ντεπόζιτο νερού με αντλία, ώστε να γίνεται διαβροχή των οδικών προσβάσεων και των σωρών των αποβλήτων.
- Να καταρτιστεί σχέδιο δράσης αντιμετώπισης πυρκαγιάς.
- Να δοθούν οδηγίες στο προσωπικό για την αποφυγή παρεμβάσεων εντός της κοίτης του ποταμού. Να ενημερωθούν οι συνεργάτες του προτεινόμενου έργου για τα μέτρα που πρέπει να τηρούνται για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να αποφεύγονται οι εργασίες σε ημέρες με ισχυρούς ανέμους.
- Να μην παραλαμβάνονται απόβλητα, άλλα από εκείνα για τα οποία θα αδειοδοτηθεί η εταιρεία για την διαχείρισή τους. Τα απόβλητα που θα παραλαμβάνονται να μην είναι περισσότερα από την δυναμικότητα της μονάδας. Να εφαρμόζεται αυθημερόν η απομάκρυνση τυχόν αποβλήτων, τα οποία δεν μπορούν να διαχειριστούν στην μονάδα.

- Να ανορυχθεί χωμάτινο ορύγμα διαστάσεων 2 μέτρων πλάτος, 3 μέτρων μήκος και 2 μέτρων βάθος στο νοτιότερο μέρος της ανάπτυξης που γειτνιάζει με τον ποταμό, σύμφωνα με το πιο κάτω σχέδιο. Να γίνουν οι κατάλληλες κλήσεις στο έδαφος του τεμαχίου, ώστε να γίνεται η επιφανειακή μεταφορά των όμβριων υδάτων εντός του ορύγματος. Τα στερεά που θα συλλέγονται στο ορύγμα να αφαιρούνται στο τέλος της χειμερινής περιόδου.

Παράρτημα Ι

Χωροταξικό Σχέδιο Μονάδας